

אלה מועדי ה' | זאת תורת השבת

בס"ד | סיפורים ליקוטים ומאמרים | שבת קודש וראש השנה תשפ"ד | עלון מס' 50

אלמלא תתקן המקווה. סערת רוחות פרצה בבית הכנסת לנוכח "חוצפתו" של השמש החדש. 'הראיתם את עז הפנים הזה... האחד בא לגור וישפט שפוט... צעקות רמות ודפיקות על השולחנות... 'מה לכם רותחים?' אמר הסבא 'כלום הכרחתי מי מכם לעשות מעשה, אני אומר רק שבאין מקווה אין גם תקיעת שופר... היו שלום, עוזב אני את העיר!' נטל את תרמילו ופנה לצאת. כיון שנוכחו שכוונותיו רציניות הסכימו, וכבר למחרת נשמעו הלמות פטישים מהמקווה. היתה זו הפירצה הראשונה שתיקן. כאשר הגיעה פרשת "כי תבוא" עלה הסבא על הבימה והודיע לבני העיר הנדהמים כי לא יקרא בשבת אלא אם יתקן העירוב. הרעש והמהומה בבית הכנסת עלו מעלה, אי אפשר היה לשמוע אף אחד... ושוב הסבא לוקח את תרמילו ופונה לעבר הדלת. ליותר מכך לא היה צריך, בו ביום החלו בתיקון עירוב בעיר. באותה שבת כבר היתה זלטפולי מוקפת עירוב כשר!

(נר לשולחן שבת, מעובד ומקוצר מתוך "בסוד עבדיך" ח"ה)

סיפורו של שופר עתיק ששרד יבשות וימים

התקיעות של ר' יואל-חיים וייספינגר היו שם-דבר בירושלים הישנה. רבים היו נוהרים לבית-הכנסת שבו שימש 'בעל-תוקע', כדי לשמוע ממנו את קול השופר. חמישים שנים רצופות שימש בתפקידו זה, ובכל שנה ושנה היה קול השופר הולך וחזק. יודעי סוד היו מספרים בשבח שופרו המיוחד של ר' יואל-חיים, שופר עתיק שידע גלגולים רבים.

כמה ימים לאחר יום-הכיפורים שנת תרע"ד נפטר ר' יואל-חיים לעולמו. הוא הגיח שני בנים, שמעון ולייבל. השאלה הייתה, מי יירש את השופר וממילא גם את חזקת התקיעה בבית - הכנסת. בסופו של דבר נמצאה פשרה: שמעון הבכור קיבל את חנות המכולת הקטנה של ר' יואל-חיים, ולייבל הצעיר, שהיה גם תלמיד-חכם, זכה בשופר הנחשק. חלפו הימים, שמעון מכר את המכולת הקטנה ושם פעמיו לאמריקה. שם הקים עסק קטן, אשר עד מהרה

התפתח והתבסס יפה. שמעון היה לאיש אמיד ומכובד. בארץ-ישראל פרצה בינתיים המלחמה בין טורכיה העותומנית לבין אנגליה. לייבל נרשם משום-מה כנתין אנגלי, וכשיצא יום אחד לרחוב, נתפס בידי חיילים טורכים ונאסר. העונש שהושת עליו היה גלות למצרים. מכל חפציו לא נטל עמו לייבל דבר, לבד מהשופר.

באותה עת הגיעה לשערי הארץ ספינה שהביאה מוצרי מזון לתושבי ירושלים, נדבת יהודים טובים באמריקה. לספינה נלווה גם אחד מראשי קרן הסיוע, הלוא הוא מיסטר סם ווייט, או בשמו המקורי - שמעון וייספינגר, מיודענו.

כששמע סם-שמעון את שאירע לאחיו, שינה מיד את מסלול הנסיעה המתוכנן והדרים מצרימה. הוא פגש שם אדם דל ועלוב, חסר פרוטה, וכמעט לא הכיר בו שזהו אחיו. בו-המקום שלף את ארנקו והעניק לאחיו סכום נכבד כדי שיוכל לשוב ולעמוד על רגליו.

כשעמד שמעון לעלות על הספינה, לא ידע לייבל כיצד להודות לו על עזרתו. המלים נעתקו מפיו. בלב נרגש הושיט

חכמתו של הסבא משפולי

זלטפולי היתה עיירה מני רבות באוקראינה של הימים ההם. יהודיה היו בורים ועמי ארצות גמורים. הרבה גופי תורה נעשו אצלם כחומרא ומנהג ב עלמא... ככל שמועטות היו ידיעותיהם בתורה כך מרובות היו אמונותיהם התפלות... כמה עיירות קטנות הסמוכות השתתפו במקווה אחד, באתרוג אחד, בשוחט אחד וברב אחד שגם הוא היה כעין עיירתו... אך מאז ומתמיד הקפידו למנות שמש בעירם.

הקפדה זו באה בשל אמונות תפלות שנשתרשו בליבות יהודיה: שתי שבתות התוכחה הפכו לימי אבל. הם האמינו שכל העולה לתורה בשבתות אלה ואינו בבחינת צדיק גמור לא יוציא שנתו... ולא זו בלבד אלא שבעלי הבתים פקקו אזניהם באצבעותיהם ובלבד שלא ישמעו את פסוקי התוכחה. אם עולים לא נמצאו, הרי גם קוראים בתורה לא היו במשך השנה כולה, כדי שלא הם שיקראו בתורה את פרשיות כי תבוא ובחוקות... והיות ובכל זאת יהודים היו, ולקראו בתורה הם מוכרחים - הטילו תפקיד זה על השמש.

הם גם האמינו שהתוקע בשופר לא יוציא שנתו. מעשה היה שם לפני שנים שבעל התוקע לא הצליח לתקוע. יעצוהו להפוך את השופר וללחוץ לתוכו שיר של פגעים "יושב בסתר עליון" והועיל. מיד הבינו אותם בורים כי בשופר שוכנים מיני שדים ורוחות... מני אז ירדה עליהם אימת מוות מפניו. לשנה הבאה לא נמצא מי שיאות לתקוע בשופר... משקרב ובא ראש השנה - ובעל תוקע אין, גזרו שיהא השמש משמש גם כבעל תוקע... השמש היה בעיניהם כשעיר לעזאזל. כך שאת התפקיד הזה הסכימו למלא רק זקנים עניים. נמצא שבני זלטפולי היו מלואים מדי שנה או שנתיים את שמש העיר לבית עולמו... בעובדה זו היה די כדי לאשש את חששות ההבל שלהם, ושוב לא נותר להם צל של ספק כי אכן ארץ אוכלת שמשיה היא...

הסבא משפולי הגיע לעיירה זלטפולי בשלהי חודש אב, שנת תק"כ. ימי אלול קרבו, צריך לתקוע בשופר. צריך לקרוא את פרשת כי תבא ובמקום אין שמש. השמש הקודם נפטר בסוף החורף ומאז לא הסכים איש לקבל על עצמו את המשרה... בשבת הראשונה לשהותו בעיירה התארח בביתו של אחד מפרנסי העיירה. להפתעתו, ראה המארח שאורחו לא הסכים לאכול טרם נטל ידיו. הידור זה היה יוצא דופן בזלטפולי... החל לדובב את אורחו, ושאלו אם יודע הוא לקרוא בתורה ולתקוע בשופר, כשהשיבו בחיוב, שמח בעל הבית. למחרת השבת בחנו פרנסי העיירה את הסבא, ונוכחו לדעת שאברך זה מתאים לתפקיד השמש החיוני והחסר כל כך. החלו מונים בפניו כל אותן מטלות קשות ומסוכנות המוטלות על כתפי השמש, נהגו עמו כגר הבא להתגייר... הצהיר הסבא: "מקבל אני להיות השמש". חתמו עמו על "כתב שמשות". בראש חודש אלול עלה ותקע בשופר. מעולם לא נשמעו תקיעות כה יפות בעירם, שכן היו מורגלים בתקיעות של שמשים ישישים כלושים... אך לא זמן רב ארכה שמחתם - לסבא נודע כי מקווה הטהרה היחידה בעיר מושבת שנים. עם סיום התפילה עלה על הבימה והצהיר כי תקיעת שופר זו תהיה האחרונה שהם שומעים ממנו

העיירה זלטפולי (מרוסית: Злато Поле - "שדה זהב")

ציון הסבא משפולי

לאחיו נרתיק ישן ובלוי. עיניו של שמעון ברקו מהתרגשות. הוא ידע מה נמצא בתוך הנרתיק - השופר היקר!

כל הדרך חזרה כמעט לא הניח שמעון מידי את נרתיק השופר. שוב ושוב הביט בו וליטפו, כמחזיק אוצר יקר. כשהגיע הביתה, היה נרגש מאוד, ולחבריו שקיבלו את פניו סיפר בראש ובראשונה על השופר. אבל כשביקש להראותו להם, כמעט התפלץ - לא היה שם לא שופר ולא נרתיק.

שוב חלפו שנים. מצב הפרנסה בירושלים הורע מאוד. לייבל נאלץ ליטול את משפחתו ולנדוד בעיירות פולין. בעיירה אחת מצא את מקומו ונתמנה לרב המקום. נדמה היה לו שהגיע אל המנוחה ואל הנחלה.

אבל אז פרצה מלחמת-העולם השנייה. הגרמנים כבשו את פולין והחלו במלאכת ההשמדה של היהודים. לייבל עבר את כל אימי השואה ובניסיון-ניסים נשאר בחיים. אחרי המלחמה נדד ממחנה-עקורים אחד למשנהו, כשמשאת-פניו היא ארץ-ישראל.

בערב ראש-השנה הגיעה החבורה לביתו של איכר גוי, איש טוב ונדיב, באחת מעיירותיה של איטליה. שופר לא היה ברשותם, ועל כך הצטערו מאוד, אבל להתפלל ולשפוך שיח לפני קונם - יכלו גם יכלו. לבם של הפליטים היה מלא תקווה, שלא יארך הזמן ויעלו על אונייה שתובילם לארץ-ישראל.

ראש-השנה חלף ולייבל וחבריו עמדו לעזוב את בית האיכר. אבל זה ביקשם לשבת רגע. "יש דבר שמעיק על מצפוני וברצוני להשתחרר ממנו", אמר. "לפני שנים רבות הייתי מלח

באונייה שהפליגה מארץ-ישראל לאמריקה. באונייה הפליג יהודי עשיר, שהחזיק בידי כל העת נרתיק ישן וכמעט שלא נפרד ממנו. הנחתי שבתוך הנרתיק מוצפן ארנקו השמן של האיש. כשהגענו לאמריקה, ניצלתי את ההמולה והצלחתי להעלים את הנרתיק. אך כשפתחתיו, התאכזבתי קשות. כל מה שמצאתי בתוכו היה החפץ המוזר הזה", ובדברו הציג לפניו האיכר - שופר!

"אני מבין שזה חפץ-קודש יהודי", הוסיף ואמר, "וכבר שנים אני מחפש יהודים כדי להחזיר את הגניבה. עתה הנני משיבה לכם". בני החבורה הביטו בו מופתעים, מצטערים על שלא סיפר להם זאת קודם ראש-השנה. הם לא הבחינו שלייבל החוויר כסיד ולא היה מסוגל להוציא הגה מפיו. היה זה השופר של אביו!

כשהתעשת, הושיט ידו אל השופר, וסיפר לבני החבורה את סיפורו המופלא. עכשיו הגיע תורם להישאר משתאים והמומים למראה נפלאות ההשגחה.

כשהגיע לייבל סוף-סוף לירושלים, מצא שם את אחיו. אחרי השואה גברו בו רגשות ההזדהות עם ארץ-ישראל, והוא חיסל את עסקיו באמריקה ועלה לארץ. הוא גם חדל מלהיקרא סם ווייט וחזר להיות שמעון וייספינגר הישן והטוב. רק דבר אחד העיב על שמחתו - העובדה שלא שמע דבר בדבר גורלו של אחיו.

הפגישה בין האחים הייתה נרגשת. הם סיפרו זה לזה את כל הקורות אותם, ואז אמר שמעון שיש דבר שמציק לו קשות - היעלמותו המוזרה של השופר העתיק. נשימתו נעתקה כששלף לייבל את השופר וסיפר על בגלגוליו המופלאים. אכן, נפלאות דרכי ההשגחה. (דרשו, מתוך ליקוטי

שמואל)

סיפור מדהים על סגולת תקיעת שופר

צלע הר הכרמל שבעיר חיפה, נמצאת "מערת אליהו" המפורסמת. לפי המסורת העתיקה, כאשר ברח אליהו הנביא והיה נודד בהר הכרמל, הסתתר במערה זו. סגולות רבות נקשרו אל מערה זו, ויהודים רבים מגיעים לשפוך שיח אל ה' דווקא במערה מיוחדת זו.

בפתח המערה היה עומד יהודי אחד, שומר תורה ומצוות, אשר שימש בתפקידו כשומר המערה. הוא היה דואג לכל צרכי המקום

במסירות ובנאמנות. ביום מן הימים עברה בראשו מחשבה לעזוב את תפקידו כשומר המקום. סיבת הדבר הייתה, כיון שהרבה אנשים קשיי יום ונדכאים מגיעים אל המערה להתפלל, ורבים מהם מרעישים בקולם ופותחים בצעקות גוראות ובזעקות מחרידות אוזניים ולב, והקולות הללו מפריעים לשלוות נפשו. מאידך גיסא לא ידע האם ראוי ומותר לו לעזוב עבודת קודש זו, כי הרי בזכותו נשמר המקום כראוי וכיאות.

מחשבותיו בלבולו ולא נתנו לו מנוח. הוא לא ידע להחליט ולהכריע בשאלה זו. למרות שלא נמנה על מקהלות החסידים החליט האיש לנסוע לתל אביב, אל מעון קדשו של כ"ק מרן מהר"א מבעלזא זי"ע, על מנת לשתוח בפניו את שאלתו, ולקבל את תשובתו של אותו צדיק אשר היה כעין "אורים ותומים" של כל אותו הדור.

נסע האיש תל אביבה והמתין בחדר ההמתנה במעון הקודש, עד שהגיע תורו להיכנס אל חדרו של מרן זי"ע. בקודש פנימה

הביע האיש את רצונו לעזוב את תפקידו כשומר מערת אליהו, וטעמו ונימוקו עמו, שצעקות האנשים מטרידות את מנוחתו, וביקש לשמוע את חוות דעתו הקדושה של מרן מהר"א זי"ע.

כ"ק מרן זי"ע האזין לדבריו ברוב קשב, ואז אמר לו שלא יעזוב את משמרתו כלל. מרן אף ציווה לו לחזור מידיית לחיפה כדי להמשיך בעיסוקו, והמשיך ואמר לו משפט פלאי ביותר: "כאשר תחזור למערת אליהו קח עמך שופר בידך, והיה אם יגיע יהודי ויתפלל בצעקות וקולי קולות, תקע בשופר" - -

וכאן המקום לציין, כי הסיפור אירע באמצע השנה, ולא בתקופת חודש אלול או ירח האיתנים.

האיש קיבל את התשובה הברורה ותיכף חזר לחיפה. הוא קיים את פקודת הקודש, ובחזרתו למערת אליהו לקח עמו שופר, כאשר כולו אחוז פליאה והשתוממות אודות ההוראה הבלתי מובנת שקיבל.

והנה, באותו יום הגיע אל המערה יהודי והחל להתפלל ולצעוק בקולי קולות. מתוך זעקותיו הבינו שהוא בוכה בגין מצבו הקריטי של אביו, אשר שוכב בבית החולים על מיטת חוליו ללא הכרה, והוא נמצא במצב מסוכן ל"ע. תיכף נזכר השומר מהוראת הקודש של מרן מהר"א. הוא קירב את השופר לפיו, ותקע לתדהמת כולם בשופר; תקיעה, שברים, תרועה ותקיעה.

עברו כמה ימים, והנה הגיע שוב אותו יהודי למערת אליהו, כאשר הפעם היו פניו צוהלות ומרנינות. הוא ניגש אל השומר, ובפיו בשורה טובה וסיפור מדהים ומרגש. וכה סיפר:

"לפני ימים אחדים באתי לכאן להתפלל אל ה' ולצעוק על אבי אשר היה מוטל על ערש דווי רחמנא ליצלן. וזכורני, כי באותה עת תקעת בשופר. ובכן, אספר לך דבר פלא ביותר:

"באותה שעה ממש, כאשר אני שהיתי כאן במקום הזה בתפילתי ואתה תקעת בשופר, שכב אבי בבית החולים במצב

שער הכניסה למערת אליהו

קשה מאוד, כאשר סביב מיטתו עמדו חלק בני משפחתנו. לפתע פתאום, פתח אבי החולה את עיניו לתדהמת הנוכחים, ואך פתח את פיו, כאשר המילים הראשונות היו: 'שמעתי עתה קול שופר' - - ותיכף ביקש לשתות מים.

"בני המשפחה יחד עם הצוות הרפואי כולו, לא האמינו למראה עיניהם. היה זה נס ממש. למעלה מדרך הטבע. הם לא הבינו אז מה פשר הדיבורים אודות קול שופר. מה לשופר באמצע השנה?

"אבל אני כן יודע", סיים האיש, "אין לי ספק כי ישנו קשר הדוק בין התקיעות שאתה תקעת כאן בשופר לבין הנס הרפואי של אבי שיחיה".

(את הסיפור שמע הגה"ח ר' יצחק לברון שליט"א מאשדוד, מפי בנו של בעל המעשה. הובא בגיליון עולם של תשובה בעלזא. דרשו)

הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א בסיפורים מיוחדים על ראש השנה

אחד מסממני התשובה העיקריים, המעניקים לאדם זכויות בראש השנה, מתבטא בכך שהוא מעורר אנשים אחרים להתרחק מהחטא שעשה הוא עצמו. כאשר רואים בשמים שלא די שהוא חוזר בתשובה ומתחרט על מעשיו, אלא מנסה לעורר גם את האחרים בענין זה, הרי בוודאי שיקבלו את תשובתו במלואה. מעשה שהיה בבית הכנסת 'משכנות הרועים' בירושלים, כאשר האדמו"ר רבי בנימין רבינוביץ ראה תלמיד חכם שחלץ תפילין של רש"י לאחר חזרת הש"ץ, ולא הבחין התלמיד חכם שבעת החליצה עבר ספר תורה לפניו בדרכו לבימה. בסוף התפילה ניגש האדמו"ר אל התלמיד חכם ואמר לו, בנעימות, שאסור לעשות זאת, והלכה פסוקה היא ב'אליה רבה' (או"ח, לח ז), וז"ל: 'כתב המטה משה' (סימן כה), שאסור לחלוץ תפילין בפני ס"ת אלא יילך לצדדין ויחלוץ". התנצל התלמיד חכם ואמר: "לא ידעתי, ומהיום אשתדל שהכל יהיה בסדר". אמר לו האדמו"ר: "זה לא מספיק; אם הנך רוצה לעשות תשובה שלמה תעורר אחרים לכך שאסור לחלוץ תפילין לפני ספר תורה, ותאמר להם שבכל פעם שיראו גם הם דבר כזה שיעוררו את האחרים, ואז תקבל תשובתך לרצון".

מצוות תקיעת שופר בראש השנה נועדה לעורר אותנו "לעמוד בו ביראה ופחד יותר מכל שאר מועדי השנה, וזהו ענין זכרון תרועה הנזכרים בו, כי התרועה קול שבור, לרמז שישבור כל אחד תוקף יצרו ויתנחם על מעשיו הרעים", כדברי רבינו 'החיוני'.

בסיפור שלפנינו יש כוח מיוחד לשבור את יצרו של אדם, כיון שאין הוכחה טובה ממנו שה' יתברך ישלם שכר טוב ליראיו. הגאון רבי יוסף ישראל ישראלזון זצ"ל

הוא הדמות המסופרת בקטע זה, ואת הפרטים קיבלנו מבני המשפחה הרוממה. הגאון זצ"ל, שהיה חתנו של מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל, הרים קרנה של תורה בעיר רחובות, ועמד במשך עשרות שנים בראשות הכולל הנודע בעיר זו.

הגר"י ישראלזון נולד בעיר ברנוביץ', ובהיותו בן חמש שנים התמנה אביו הי"ד לרבה של העיירה זלץ, והמשפחה עברה להתגורר בעיירה זו. בהגיעו לגיל תשע לא מצא אביו תלמוד תורה על טהרת הקודש שבנו יוכל ללמוד בו, ובחודש אייר תרצ"ט חזר הילד לבית סבו, הגאון הקדוש רבי הירש גוטמן הי"ד (שכיהן כמשגיח בשיבת 'אהל תורה' של מרן הגר"א ווסרמן בברנוביץ') על-מנת ללמוד בתלמוד תורה 'יסודי התורה' בברנוביץ'.

כמחצית השנה לאחר מכן כבשו הרוסים את ברנוביץ' ואסרו את לימוד התורה. ישיבתו של רבי אלחנן גלתה לעיר טרויקה שעל-יד וילנב, ואילו הסבא רבי הירש נשאר בברנוביץ', ברצותו להמשיך ולנהל את החיים הרוחניים של היהודים שנותרו בעיר. האו סירב להזניח אותם והחליט להסתכן ולהישאר שם.

חיי התורה המשיכו לפעם בסתר, והרב עם בני הקהילה התפללו ולמדו תורה במחבוא. גם הלימודים בתלמוד תורה בו למד הילד יוסף ישראלזון התנהלו במחותרת במשך שנה וחצי.

בחודש תמוז תש"א הקיפו חיילים את הבית בו התגורר רבי הירש גוטמן, שניצצו מידית לחקירות והואשם בעוון חתירה תחת אושיות השלטון. על כל בני הבית נגזרה גלות ל-20 שנה לסיביר. כבר למחרת הם הועלו על רכבת משא, ובתנאים לא תנאים עשו את הדרך לסיביר.

אנשי העיירה ביכו את הנוסעים לסיביר, שכן כלל נקוט היה בידיהם ש'מסיביר אף אחד לא חוזר'.

ימים ספורים לאחר שהרכבת יצאה לדרכה נכנסו הגרמנים לברנוביץ' ושלחו את כל יהודיה. כך שיצא שרק אלה שהוגלו

לסיביר נותרו בחיים. הגר"י ישראלזון נותר יחיד מכל בני משפחתו.

סיביר. ערב ראש השנה תש"ב. מנין לא היה, אבל הבעיה היותר גדולה התעוררה באשר לשופר, שלא היה כלל בנמצא באזור. הרב ויצל זצ"ל, רבה של ברנוביץ', שהוגלה אף הוא לסיביר ולקח את הילד יוסף ישראל תחת חסותו, החל לעבור יחד אתו מבית לבית על-מנת לחפש קרן של אייל.

היה זה נס מיוחד, שכאשר נכנסו לביתה של קשישה גויה היא נזכרה שיש לה ב'בוידם' כמה קרניים. הדבר היה לפלא אדיר, שכן מה לאשה נכרית בסיביר ולקרני איל?!

סיפורה האשה, שבעבר עבדה בעיר מוסקבה אצל יהודים, וכיון ששמעה שהם משתמשים בקרני איל בראש השנה החליטה להכין לעצמה כמה קרניים כאלו, שאם פעם יתדפקו יהודים על דלת ביתה ויבקשו את הקרניים היא תוכל לתת להם... משמים הזמינו ליהודים שהיו בסיביר את האפשרות לתקוע בשופר.

כיון שהקרן היתה סתומה התבקש הילד יוסף ישראל על-ידי הרב ויצל לנסות לעשות חלל בקרן. הילד, שלא היה כמובן מיומן במלאכה זו, ניסה להפוך את הקרן לשופר על-ידי מסמר וסכין. כלים אחרים הרי לא היו שם בסיביר...

הקרן הראשונה נפסלה משום שנעשה בה חור, אבל בסייעתא דישימא הקרן השניה היתה כבר כשרה. אמנם הקולות שנשמעו מן השופר היו חלשים מאוד, אבל הרב ויצל פסק שכל הקולות כשרים, ובירך בימי ראש השנה 'לשמוע קול שופר' ככוונה גדולה עד מאוד.

לאחר ששוחרר הילד מסיביר עלה לארץ ישראל ונכנס ללמוד בישיבת פוניבז', בה למד בהתמדה עצומה, עד שנלקח אחר כבוד כחתן אצל מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל והקים משפחה של תלמידי חכמים גדולים.

האמת המפתיעה

47 שנים לאחר מכן, בראש השנה תשמ"ט, בתו של הגר"י ישראלזון לא חשה בטוב, ולא היה באפשרותה ללכת לשמוע את קול השופר בבית הכנסת. בעלה, הרב סופר שליט"א, נינו של הרב ויצל מברנוביץ', אמר שבבית הוריו יש שופר ואפשר להביאו ולהוציא את האשה ידי חובה.

עד מהרה התגלתה האמת המפתיעה. היה זה השופר שהילד יוסף ישראל הכינו ותיקנו בסיביר לראש השנה תש"ב. שופר זה הובא מסיביר ושימש בשנת תשמ"ט לתקיעות עבור בתו שלא הרגישה טוב. התרגשות מיוחדת אחזה בהגר"י ישראלזון בראותו את השופר שנעשה על-ידו במסירות נפש, והוא שב וסיפר לבני המשפחה את כל הסיפור, מתחילתו ועד סופו.

בליל ראש השנה גילה הבחור שבמקום ראש הדג הונח על צלחתו זנב דג

סיפור מופלא שמענו על רבי שפטיה סגל זצ"ל, אביו של רבי יהודה זרחיה זצ"ל, רבה של קרית שלום בתל אביב. המקרה התרחש בהיותו בחור צעיר שזה עתה נכנס ללמוד בבית מדרשו של הגאון בעל ה'אור שמח'.

המעשה אירע בליל ראש השנה. בביתו של הגאון הניחה הרבנית, כנהוג, בצלחתו של כל אחד מהמסובים חתיכה של ראש דג. כל אחד נטל את החתיכה במזלג, ואמר בקול "יהי רצון מלפניך וכו' שנהיה לראש ולא לזנב".

כשהגיע תורו של הבחור שפטיה, גילה שטעו והניחו בצלחתו לא ראש של דג אלא זנב של דג... רבי מאיר שמחה התבונן בתלמידו זה כדי לראות מה יעשה וכיצד ינהג.

הבחור ירא השמים נעץ אף הוא את המזלג בזנב הדג וקרא בקול גדול: "יהי רצון מלפניך וכו', שאהיה זנב לאריות ולא ראש לשועלים..."

בשומעו כך גילה רבי מאיר שמחה את קורת-רוחו, וקרא לו לשבת לצדו בראש השולחן! בנוסף לכך, לא הניחו להזדקק לאכילת 'מים' אצל בעלי בתים בעיר, כפי שהיה נהוג בימים ההם, אלא קראו לאכול בקביעות על שולחן.

אין ספק שהיתה זו סייעתא דשמיא מיוחדת שהוענקה לבחור זה על-מנת שיוכל להשיב תשובה שכזו... (מתוך הספר 'מצוות בשמחה' בעריכת הרב משה מיכאל צורן שליט"א)

הטאים, עוונות, פשעים

בירושלים שלפני למעלה מיובל שנים, היה רופא אחד ירא וחרד לדבר ה', מטובי הרופאים שבאותו דור, הלא הוא ד"ר יעקב דב אהרונוב ז"ל. הוא הגיע ארצה מרוסיה, כיהודי נאמן תמים וישר דרך. אדוני אבי מורי ורבי זצ"ל הכירו היטב כאדם יקר המעלה, עוד מעת היותו הרופא האחראי בבית היתומים 'דיסקין', בעת שהיה אבי חוסה בצילים בילדותו.

בין שאר תפקידיו הרבים, היה דוקטור אהרונוב גם רופאם האישי של כמה מגדולי צדיקי ירושלים, כהרב הקדוש רבי אהרון ראטה זצוק"ל, ומרן הגרי"ז זצוק"ל - הרב דבריסק ועוד.

פעם אחת נתקף הבריסקער-רב בכאבים חזקים בבית החזה,

כנראה בעקבות קשיי הנשימה ומחלת האסטמה שסבל ממנה כל חייו, כנודע. בתכוף עליו ייסוריו הקשים, הוזעק ד"ר אהרונוב לבוא אל ביתו בדחיפות.

הרופא הגיע במהרה, וכדרכו ניגש תכף למלאכתו בשיא הרצינות, בבדיקה עיונית ומקיפה של תפקוד מערכת כלי הנשימה, בתום הבדיקה הציג את דרכי הטיפול, ורשם את תרופה המדוייקת שתפחית את ייסורי הרב ותרפאהו, בעזר השם.

בטרם פנה לדרכו, רצה הבריסקער-רב לדעת מה הביאו לכאבים עזים אלו, וממה עליו להימנע ולהיזהר. הוא שאל את הרופא החשוב, אם יוכל להסביר לו סיבת הכאבים הללו: "פון ואנעט קומט דאס?" (ממה זה מגיע?), ביקש הרב לדעת.

להפתעת הכל נעמד דוקטור אהרונוב על רגליו, וענה בהתרגשות

רבה ובתמימותו האופיינית: "כבוד הרב! זה מגיע משלוש סיבות!". הוא הרים את כף ידו וזקף מתוכה שלוש אצבעות, בדחילו ורחימו מנה את שלוש הסיבות, וכנגד כל אחת ואחת קיפל אצבע: "דאס קומט פון חטאים! עוונות! ופשעים!", ובה סיים את דבריו הנוקבים!

הרב התחייך ברוב חיבה, ונהנה מאוד מתמימות הרופא ואמונתו הפשוטה - הוא לא חיפש תירוצים משונים, כפי מנהג הרופאים להעלות תמיד השערות שונות, ותוצאות מחקרים רפואיים בכל דבר, אלא ניגש בפשיטות היישר לנקודת האמת והאמונה הישרה, היה פשוט וחלק אצלו שחטאים, עוונות ופשעים הם הגורמים מכאובים וייסורים! הרב התפעל מתמימות הרופא ומאמונתו הפשוטה!

הרבי הקדוש, רבי ישראל מווארקא זצוק"ל, התפרסם בעולם בגודל אהבת ישראל העצומה שלו, שהיה משליך נפשו מנגד לטובת איש ישראל, והקדיש הרבה מזמנו ומחיינו בשתדלנות לטובת הכלל והפרט, ועזר וסייע לכל איש יהודי, יהיה מי שיהיה, בעצה וברכה, ולפעמים אף במתת יד הגונה... הכל לפי העת והעניין. כמוכן, כל אלו העיסוקים גזלו ממנו זמן רב ויקר עד מאוד, אך הוא ידע והכיר, שאם הוא לא יכנס בעסקנויות אלו, אף אחד לא יטפל בהן, ויישארו בני ישראל במצוקתם וצרתם!

בהזדמנות אחת נשאל על ידי כמה תלמידי חכמים בעירו, שלא ראו בעין יפה את העובדה, שהוא מבטל מתורתו ועבודתו הגדולה בשביל עסק העם: "מדוע מרבה הרב כל כך לעסוק בגמילות חסדים, הגורמת ביטול תורה? ומדוע דוחה הרב זה מפני זה?" הם הכירו וידעו עוצם גאונו הנפלאה, שהיה גאון אדיר בכל מכמני התורה, "וכי לא עדיף באותו זמן להרביץ תורה לעדרים, ולהשקות מים לצמאים לדבר השם?", תמחו.

ענה להם הרב בחן פקחותו: "מפרשתנו (היה זה בפרשת ניצבים) אוכיחה, שהיא פותחת: 'אתם ניצבים היום כולכם לפני ה' אלוהיכם, ראשיכם שבטיכם וכו', מחוטב עציץ עד שואב מימך', מה היא ההפלה למן חוטב עציץ ועד שואב מימך, וכי מה בין חוטב עצים לשואב מים, הלא שניהם שווים באותה דרגה, והיה לו להפליג מגדול ועד קטן, אבל החוטב והשואב דרגתם שווה?"

"ברם, 'חוטב עציץ' רומז לחוטבים 'עצות' לישראל ('עציץ' מלשון עצה), ומסייעים לפניהם במצוקתם בעצה ובברכה, ואילו 'שואב מימך', רומז אל השואבים מבארה של תורה, אין מים אל תורה (ב"ק יז.), ומשקים אותה לעדרים.

"ועתה ראו נא את אשר הקדים הכתוב, והפליג מגדול ועד קטן: 'מחוטב עציץ', הוא הגדול והחשוב יותר, שמישיא עצות בסיוע ובעזרה לנבוכים ונאנקים, ועד 'שואב מימך', שהיא המדרגה היותר קטנה, שמלמד תורה לישראל, אבל אינו עוזר ומסייע להם במה שמציק להם באמת, ודו"ק".

מעין טיב מעשה זה, סיפר מרן הרב הקדוש בעל 'זיואל משה' מסאטמאר זצוק"ל, על הרב הקדוש רבי שלום קאמינקער זצוק"ל, תלמידו הנאמן של הרב הקדוש רבי נפתלי מרופשיץ זצוק"ל.

פעם אחת היה יושב לפני רבו הקדוש ברופשיץ, בימים שלפני ראש השנה, בעת שצבאו הקהל על פתחו בבקשת ברכת השנים, כנהוג בחצרות החסידים (פראווען). רובם היו יהודים פשוטים, שבאו בדבר עצה וברכה בענייני פרנסה וגשמיות ושאר הבלי עולם הזה. האחד ביקש הצלחה במסחר... השני על העיזים בדיר שתתנה חלב בשפע... והשלישי על התבואה, או על הפרות שתתריבנה ברפת... וכן על זה הדרך.

הרב הקדוש מקאמינקא היה ידוע בקפדנות אש קדשו. כראותו על מה גוזלים זמנו של הצדיק בימים עליונים ונשגבים הללו, בדברי הדיוטות פחותים ומגושמים, חרה לו על כך, והביע צער בפני רבו הקדוש: "למה לו לבטל את זמנו בחלוקת ברכות על הבלי עולם הזה? וכי לא עדיף לעסוק עמהם בעניינים רוחניים עילאיים בתורה וביראת שמים, ולמה לבזבז הזמן בשביל הבליים?"

על אתר ענה לו הראפשיצער בחכמתו: "הלא על כך העידו חכמינו ז"ל (מגילה טו.): 'אל תהי 'ברכת הדיוט' קלה בעיניך - הברכה על דבר 'הדיוט' מהבלי עולם הזה לא תהא קלה בעיניך ולא תזלזל בה! שאם בעיניך נראית קלה וטפלה, עבורם היא חשובה ביותר! ומתקרבים בעקבות אותה ברכה - באלו הימים המקודשים - לה' ולתורתו ולעבדיו הצדיקים." (טיב המעשיות)

בתמונה למעלה: בית היתומים דיסקין כיום. למטה: בסיום הבנייה בשנת 1927 למניינם

שימוש לפי סעיף 27א

אנא הרבו בתפילה ולימוד תורה לרפואת האישה החשובה אורה בת ברכה בתושח"י

גם עלון זה ורבים נוספים עוצבו בסיוע התוכנות והכלים המקצועיים לוורד של מכון כתר תורה.
ליצירת קשר:
058-32-92-679
es0583292679@gmail.com

נתרם ע"י תלמיד חכם החפץ בעילום שמו לקבלת העלון מידי שבוע במייל:
aa0534153385@gmail.com

בחסות
כתשבות
כתובה
חנות המחשבים של גני איילון

מחירים הכי זולים בארץ!!! בדקו ותשוו בעצמכם. משלוח עד הבית!!

0799-69-69-33
0583292679

מחירי מוצרים: ייעוץ ותמיכה מעולים, פתרונות הגנה עשירים, תוכנות ופיתוח פרטי, ציוד לוויה ועוד, תיקונים ותקנות, מחבר מחשבים

רחוב שבת אפרים 7, לוד (אחיסמך - גני איילון) | 058-32-92-679 | שעות פתיחה: א"ה: 20:15-00:00 יום' סגור (גמישות לתיאום מראש)